

З топа, 600 шатри, 500 тона барутъ, 3,000 шинела и много други оржия и припаси. Скоро пристига въ града и самия Дибичъ, който прѣнася тукъ главния руски лагеръ, дѣто се съединяватъ 6-я и 7-и корпуси. Заварената мръсотия въ Айтосъ е била ужасна: стотина мъртви тѣла, коне и камили лежали всрѣдъ улицитѣ и по двороветѣ. Въздухътъ, казва Молтке, бѣ тѣй задушителенъ и отровенъ, че по-послѣшнитѣ болести и руски жертви се дължатъ на стоението имъ въ Айтосъ.

Тукъ Дибичовитѣ войски сѫ били подкрѣпени отъ генерала Петришковъ съ кавалерия и отъ генералъ Рагофски — съ единъ полкъ и десетъ топа. Тѣй че Дибичъ е разполагалъ вече подъ Балканъ съ 41 баталиона, 52 ескадрона и 96 топа, или всичко — 25,000 души. Турското малодушие е избавило русите отъ явна погибель, защото турцитѣ сѫ разполагали надъ Балканъ съ огромни сили. Самъ великия везиръ е билъ още въ Шуменъ. (Турцитѣ почнали войната съ страхъ и съ прѣдразсѫдъци, главно поради избиването на еничеритѣ въ 1826 г. и въведенитѣ отъ Махмуда реформи въ войската и нравите. Турцитѣ за пръвъ пътъ сѫ били съ фесъ прѣзъ тая война, а и за пръвъ пътъ прѣзъ нея се чуло турска военна музика¹⁾).

Всѣки денъ въ Айтосъ пристигали отъ селата турци да си прѣдаватъ оржиието. Дибичъ издава прокламация къмъ войската въ смисъль, никой да не кондисва въ турски кѫща и да не докосва хaremитѣ.

Версията на адмирала Слейдъ, че Дибичъ въ Айтосъ е заявилъ прѣдъ българитѣ, че тѣ сѫ освободени вече отъ турцитѣ и че сѫ присъединени навѣки къмъ руската империя (and annexed for ever to the Russian Empire) — ще е измислена²⁾.

На 16-и Юлий генералитѣ: Паленъ, Монтрезоръ и Савадски заминаватъ сътвѣтно за Русо-Кастро и Карабунаръ, Урумъ Факия и Ченгелъ. Генералъ Набелъ, за да прѣвари минаването на турцитѣ прѣзъ Чалж-Кавакъ, запътва се тамъ прѣзъ Добралъ. Казацитѣ отъ Айтосъ потеглятъ по посока на Сливенъ и Ямболъ, като авангвардъ, подкрѣпени отъ 2-та бригада и 4-та дивизия на лансеритѣ подъ генералъ Шереметевъ, който, вмѣсто да удари направо за Сливенъ, отправя се къмъ Ямболъ.

Тъкмо два дена прѣди Шереметевъ да замине за Ямболъ, вел. Везиръ праща отъ Шуменъ за Ямболъ едно под-

¹⁾ Кавалерията имъ е била обучавана отъ италианеца Cabasso. Интересно е, че повечето отъ турските военни коне били отъ Видинъ. Ср. капитанъ Тгапт, Narrative of a journey through Greece in 1830, p. 377.

²⁾ Slade, Records of travels, I, 422.